

ਵਿਜੇਂਦਰ ਜੈਨ ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਭਗਵਾਨ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWP NO. 2007 ਦੇ 19415

1 ਮਈ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ 226—ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 — ਐੱਸ. 5—ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 1964 — ਆਰ.ਐਲ.ਐੱਸ. 5 ਅਤੇ 12 - ਪੀਆਈਐਲ - ਬੰਜਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ - ਸਰਕਾਰ, ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਰ.ਐਲ. 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ 5 - ਦੋ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ - ਆਰ.ਐਲ. ਦੇ ਤਹਿਤ। 12 ਪੰਚਾਇਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। -ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਕ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 6 ਮਰਲੇ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ ਦੋ ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਤਾ ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 19 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ

ਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਅਤੇ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 17/19 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। /1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਇੰਤਕਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਪਰਾ 32)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਸੈਕਟਰ 85, ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਰਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 12 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ 12 ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਅਤੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ 33)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਐਡੀ. ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਲਈ।

ਅਸ਼ੋਕ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਮੁਕੁਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 11 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਅੰਦੇਸ਼ਵਰ ਗੌਤਮ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਵਕੀਲ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ

2008 ਦਾ ਸੀ ਐਮ ਨੰਬਰ 6579

(1) ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਸਰਪੰਚ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਿਤੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008 ਦਾ ਵਧੀਕ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ।

2008 ਦਾ CM ਨੰਬਰ 6587

(2) ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਸਰਪੰਚ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਦੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008 ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੋਂ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008 ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(3) ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 29 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 (ਅਨੈਕਚਰ ਪੀ. 14), 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2007 ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ/ਪ੍ਰਸਤਾਵ (ਅਨੈਕਚਰ ਪੀ. 12), 24 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਅਤੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਦੇ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਤੂਬਰ, 2007 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੰਨਾ 13) ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 80 ਕਨਾਲ, 6 ਮਰਲੇ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 48 ਵਿੱਘੇ, 4 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਵ (80 ਕਨਾਲ, 10 ਮਰਲੇ) ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 (ਅੰਕੜਾ P.4) ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। - ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਹੈ।

(4) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6-ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) 80 ਕਨਾਲ 6 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ "ਸ਼ਾਮਲਤ ਦੇਹ" ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸੀ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P.4) ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਉਕਤ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਕੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਮਦਨ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ 80 ਕਨਾਲ, 6 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ | ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 48 ਵਿੱਘੇ, 8 ਬਿਸਵੇ (80 ਕਨਾਲ, 10 ਮਰਲੇ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12-ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-

ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(5) ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਤਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 (ਸਰਪੰਚ), ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 8 () ਦੇ ਦਸਤਖਤ/ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਮੈਂਬਰ, ਸੁਰੇਸ਼ ਪਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 9 (ਮੈਂਬਰ), ਸੋਮ ਨਾਥ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 11 (ਮੈਂਬਰ) ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ (ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ)।

(6) ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੰਡ ਸੁਖਗੜ੍ਹ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੀ 106 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ 107 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਿੰਡ ਸੁਖਗੜ੍ਹ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 10 ਮਰਲੇ ਹੈ।

(7) ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਸੁਖਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸੰਭਲਕੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 2006 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 15587 ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਪਿੰਡ ਸੁਖਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਅਤੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 16096 ਆਫ 2006 ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, — 30 ਮਈ, 2007 ਦੇ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ (ਅਨੇਕਚਰ P.11)। ਸੰਬੰਧਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 2229 ਮਿਤੀ 27 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪਟਿਆਲਾ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੀਤੀ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪਟਿਆਲਾ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 3499, ਮਿਤੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਆਖ਼ਰੀ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਜ ਤੋਂ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ।

(8) ਮੈਂ 30 ਸੀ.ਐੱਮ.ਈ., 2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ. ਇਹ ਮਾਮਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸੰਭਲਕੀ ਅਤੇ ਸੁਖਗੜ੍ਹ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਨਿੱਜੀ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਹਾਲੀ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। 30 ਜੁਲਾਈ, 2007 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R5) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅੰਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

“ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਖਰੜ, ਡੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਮੋਹਾਲੀ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਰਾਬਰ ਦੱਸੀ ਹੈ, ਪਰ ਚੀਫ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 85 ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਵਪਾਰਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੈਕਟਰ 84 ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਵਪਾਰਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸਸਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਸਥਿਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ 1-1/2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇਗੀ।

(9) ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 19 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ:

(i) ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਰੁ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ

ਨੰ: 12

(ii) Sambhalki	Rs. 59,83,680 per acre	Land of gram Panchayat Sambhalki
(iii) Sukhgarh	Rs. 58,69,760 per acre	land of gram Panchayat Sukhgarh

(10) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 24 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰੇਟ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 17 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਕਤੂਬਰ, 2007 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P.13)। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 2007/19 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P.14) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਰੂਲਜ਼, 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ/ਸਵੀਕਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ) ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ 80 ਕਨਾਲ, 6 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ 48 ਵਿੱਘੇ, 4 ਬਿਸਵੇ ਭਾਵ 80 ਕਨਾਲ, ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ 10 ਮਰਲੇ ਪਿੰਡ ਖੁਰਦ ਰਾਏ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ.

(11) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 6 ਤੋਂ 11 ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 12- ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ, ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਭੇਜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਭਾਵ ਰਾਜ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(12) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 11 ਨੇ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਦਾ ਮਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਕਤ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , 1994. ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਟਾਂਦਰਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੁਣ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3700 ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ 37000

ਸਿਰਫ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ 19 ਮਈ 2006, 8 ਜੂਨ 2006 ਅਤੇ 15 ਜੂਨ 2006 ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੋਲੀਕਾਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ | ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 13 ਮਾਰਚ, 2000 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰ: 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਲੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(13) ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਨਾਮ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨਿਊ ਪੈਰੀਫੇਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਦੇ ਸੈਕਟਰ 85 ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਨਗਰ, ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਪਲਾਟ ਵਾਲੀ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਸਥਾਗਤ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾਮਾਤਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਖਰਚੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। .

(15) ਇਸ ਲਈ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਮਾਤਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(16) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 12-ਕਾਲੋਨਾਈਜ਼ਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅੱਗੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ. 2 ਵਜੋਂ ਜੋੜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮਤਾ ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 (ਅਨੁਸ਼ਕਾ R4) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 11 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(18) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26 ਮਾਰਚ, 2008 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6-ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਹੈ। ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸਥਾਨ; (ii) ਕੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਲਾਮੀ ਕਦੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼; (iii) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਹੀ ਮਾਪ ਜੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਕੀ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ।

(19) 26 ਮਾਰਚ, 2008 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008 ਦਾ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6-ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008 ਦੇ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਭਾਵ 19 ਮਈ, 2006, 8 ਜੂਨ, 2006 ਅਤੇ 15 ਜੂਨ, 2006 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬੋਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਨਿਲਾਮੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ / ਮਤੇ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ. 13 ਤੋਂ ਆਰ.16 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ. 14) ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਿਤੀ 27 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਆਰ. 17 ਅਤੇ ਆਰ. 18 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਲਗਭਗ 500 ਮੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 19 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(20) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ:

(21) ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ

ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ (ਕ) ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (ਅ) ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਦੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 27 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P.6 ਤੋਂ P.8 ਇੱਥੇ) ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 2006 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 16096 ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਐਕਸਚੇਂਜ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(22) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੈ। 11 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ P.5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(23) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਬੰਜਰ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਗੈਰ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸੰਸਥਾਗਤ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਯੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਯੋਗ ਕੀਮਤ/ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਕਟਰ 85, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਮਾਰਕੀਟ ਟਾਈਟਲ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ (1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ) ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ।

(24) ਖੰਡਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਨੇ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਕੀਟਯੋਗ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਸਨ।

(25) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(26) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ), ਐਕਟ, 1961 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "1961 ਐਕਟ") ਅਤੇ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

“ਸੈਕਸ਼ਨ 5. ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਸਮਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਯਮ।— (1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਜਾਂ ਸਮਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਲਾਭ:

xxx ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ	xxx
xxx ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ	xxx
xxx ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ	xxx
(2) xxx xxx	xxx
(3) xxx xxx	xxx
(4) xxx xxx	xxx

(5) ਪਿਛਲੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਨਿਹਿਤ ਸਮਝੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਵੇਚ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕੋਲ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

“ਨਿਯਮ 5. ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ। [ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 15(2)(f)]। - ਪੰਚਾਇਤ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲ ਕੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

[ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲ ਕੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।]”

“ਨਿਯਮ 12. ਉਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ

15(2)(f)] —(1) ਪੰਚਾਇਤ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਦੇਹ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ:

- (i) ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼;
- (ii) ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼; ਜਾਂ
- (iii) ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਆਵਰਤੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (iv) ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ;
- (v) ਸਭਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਵੈਟਰਨਰੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।"

(27) ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਢੰਗ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਲਈ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ:

- (i) ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਤਾ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਰਾਏ/ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- (ii) ਜ਼ਮੀਨ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- (iii) ਮਾਲੀਆ/ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਲ।

(28) 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 6 ਮਰੀਏ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 42 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ ਦੋ ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮਤਾ, ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R4) ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(29) ਹਾਲਾਂਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 27/28 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਅੰਕੜਾ P.6 ਤੋਂ P.8) ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਦੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਨ। ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਕਤ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ।

(30) ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, — ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ. 2) ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ।

(31) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 29 ਜਨਵਰੀ, 2007 (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ.4), 8 ਦਸੰਬਰ, 2006 (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ.5) ਅਤੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 2006 (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ.6) ਦੇ ਸਮਾਨ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 27/28 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਮਾਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਅਤੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, P.6 ਤੋਂ P.8 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(32) ਇਹ ਐਪ ਹੈ ਪੈਰੂਸਲਕੋਫ ਨਿਲਾਮੀ ਨੋਟਿਸ/ਰੈਸੋ (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ. 13 ਤੋਂ ਆਰ.16) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬੋਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਬੰਜਰ ਅਤੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਹੈ, ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ/ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 28 ਅਗਸਤ, 2006 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਮਿਤੀ 11 ਜੁਲਾਈ, 2007 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ) ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ 30 ਜੁਲਾਈ, 2007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ

ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 19 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਸੰਭਲਕੀ ਅਤੇ ਰਾਏਪੁਰ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸੇ ਹੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਮਿਤੀ 17/19 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ। (ਅਨੁਲੱਗ P-4) ਨੇ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ/ਸਵੀਕਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਇੰਤਕਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(33) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਟਰ 85, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1964 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 12 (ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮ 12 ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ, ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 2006 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-4) ਅਤੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 2006 (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ. -2) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਹੋਰ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ (ਸਭਿਆਚਾਰਯੋਗ ਖੇਤਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਤਾਂ ਜੋ ਉਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 50% ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ 'ਸਭਿਆਚਾਰਯੋਗ ਖੇਤਰ' ਸ਼ਬਦ, ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 5 ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮੂਲ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਬਦ 'ਸਭਿਆਚਾਰਯੋਗ' ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਖੇਤਰ' ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(34) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਕਤ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ 1964 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਬੁਰਸ਼ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(35) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਐਮ. ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਬੀਨਾ ਜੇ. ਜੇ.

ਗੁਰਕੀਰਪਾਲ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮਾਲ) ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ,
ਸਰਕਾਰ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ,- ਜਵਾਬਦਾਰ

2007 ਦਾ CWP 10511

9 ਮਈ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ. 226-ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 - ਐੱਸ. 16, 17(1) ਅਤੇ 48—ਇਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ- ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ- ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ- ਕੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ - ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ - ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਫਤ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡੀ-ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ - ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।